

Hvordan tenke som en

Trader

Investeringer

- ▶ Investering er en utgift som forventes å lede til **framtidig avkastning**

- ▶ **Investorer** får avkastning gjennom å eie sine investeringer over lengre tid, og ta del i selskapenes langsiktige inntjening og utvikling.

... men det fins andre grunner til kjøp og salg av aksjer!

Trading

Kjøp og salg av verdipapirer

med det formål å profitere på prisendringer

Hvor lang er din tidshorisont?

Planlegger du å eie investeringene dine som langsiktig eier og for å ta del i selskapets langsiktige verdiskaping?

Utbytter + kapitalbygging

Eller er du en som aktivt utnytter de korte og mellomlangsigte prisbevegelsene?

Kjøpe på 50 og selge på 60?

Tradere kan bruke alle verktøy

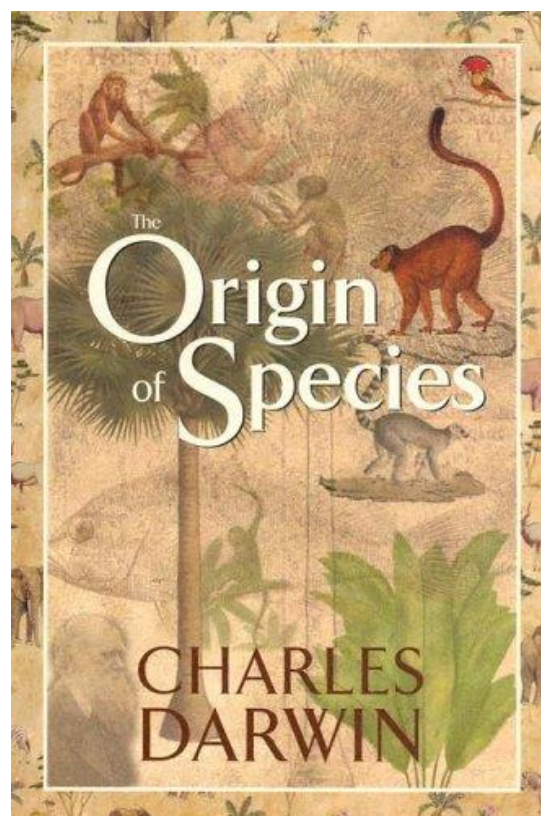
- ▶ **Long** – eie aksjer og håpe at de skal stige (investor)
- ▶ **Short** – selg aksjer og kjøp tilbake billigere
- ▶ **Gearet** – belån posisjonene. Forsterker positiv *og* negativ avkastning
- ▶ **Derivater** – kan brukes til å ta posisjoner med mindre kapitalbinding, sikre portefølje og brukes til ekstra inntjening.
- ▶ **Utenlandske aksjer** – større utvalg = flere/bedre muligheter
- ▶ **ETF'er/Fond** – ferdige porteføljer med klare fordeler
- ▶ **Obligasjoner, konvertibler etc.**

Det betyr derfor lite for en trader om markedet går opp, ned eller sidelengs

En traders **viktigste suksesskriterie** er
altså ikke «å ha rett»

... men «å **gjøre** rett»

My peculiarity is that I don't have a particular style of investing or, more exactly, I try to change my style to fit the conditions.

(George Soros)

Trading er en **prosess**

Input

- ▶ Kapital (EK + gearing)
- ▶ Teknisk utstyr
- ▶ Informasjon (kurser, analyser, nyheter, innspill)
- ▶ Signaler fra modeller
- ▶ **Trading ideer**

Gjennomføring

- ▶ Tradingstrategier (hvordan handle trade-ideene)
- ▶ Entry- og exit strategi (hvordan konkret gå ut og inn av poster)
- ▶ Risikokontroll (posisjonsstørrelse, stop-loss, samvariasjon, nettoposisjon....)

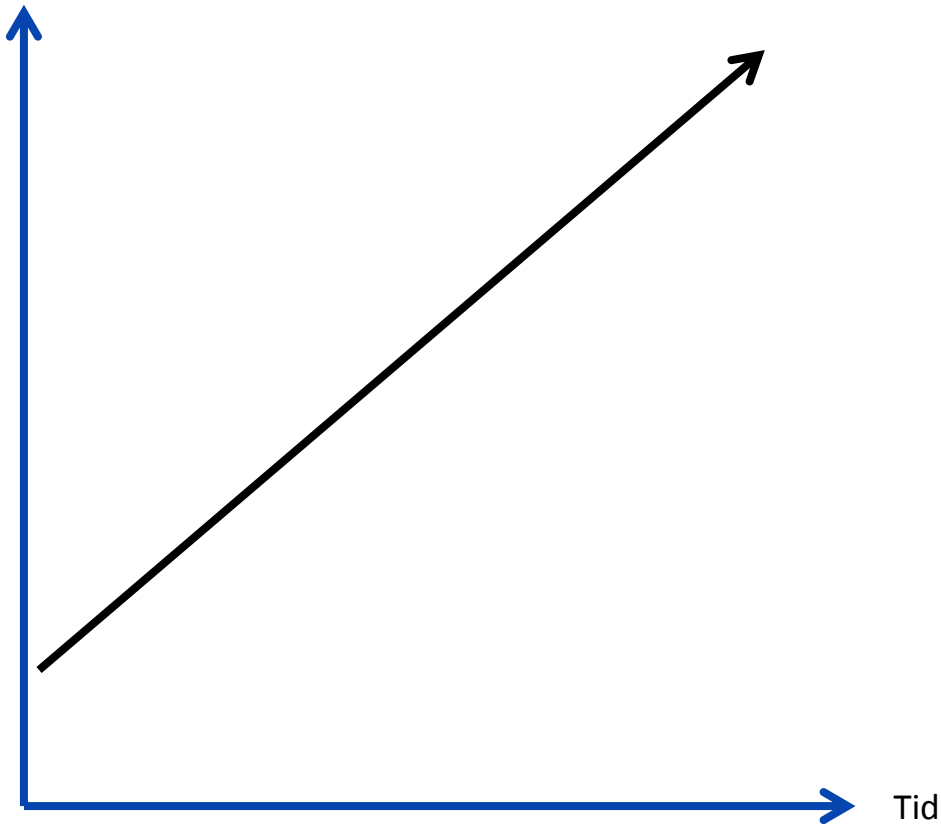
Output

- ▶ Resultat av trade-ideene
- ▶ Resultat av implementeringen
- ▶ Resultat av risikokontroll
- ▶ Ideer til forbedringer?

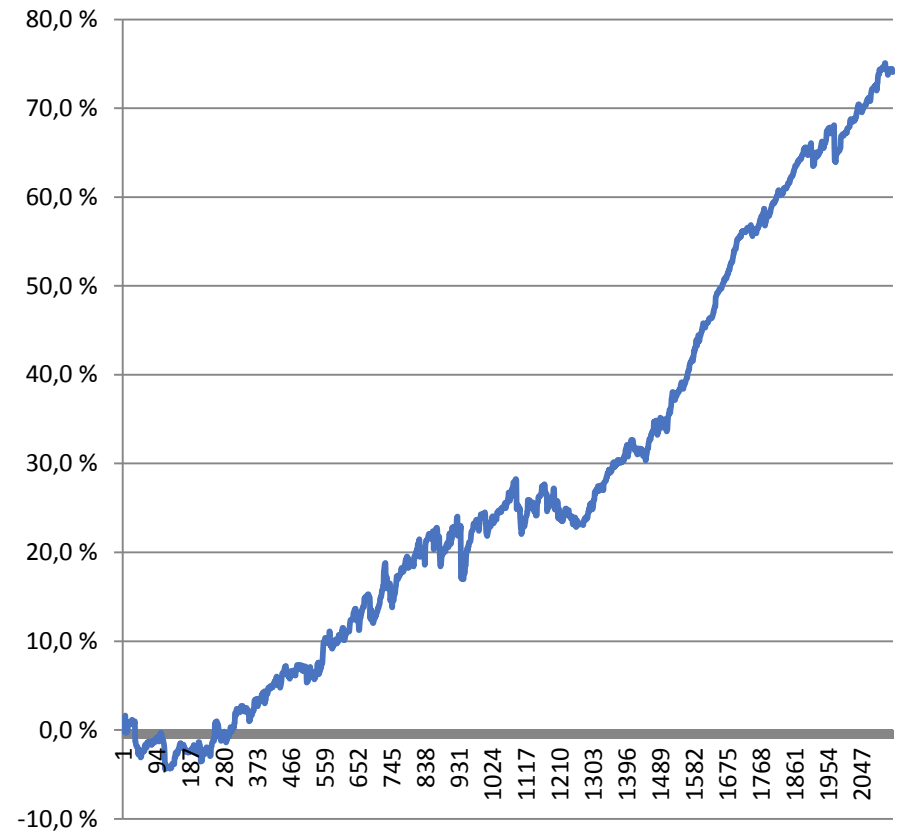

En traders jobb

Egenkapital

2009 brutto avkastning

Tradere søker **asymmetri** i risiko/reward

Eksempel: Questerre Energy Corporation

03-10-2016 : paretotv

Questerre - Attraktivt bet på høyere oljepriser

QEC MA Last 20 MA Last 50 MA Last 10 MA Last

Pareto
Securities AS Equity Research
Questerre Energy
Update
30 September 2016

Attractive bet on higher oil prices

We highlight Questerre as probably the company in our coverage space that will benefit the most from a recovery in oil prices to our forecasted USD 60/bbl in 2017, which seems increasingly likely after QPEC's recent policy change. After the re-determination of its credit facilities and flow-through equity raise, Questerre's near-term funding risk is also significantly reduced. We reiterate our BUY recommendation and increase our TP to NDK 3.0 (1.5), which in our opinion is well supported by asset transactions in Montney and the progress made on legislation in Québec.

Montney - High flexibility and scalability
The majority of Questerre's about 1,400 boe/day production is from its 25% stake in the JV acreage in Montney, where the company has decided to participate in a limited number of wells this year to preserve capital. However, with more than 70 well locations identified on these blocks alone and an est. 188 of around 25% at WTI USD 60/bbl the acreage offers great scalability if oil prices recover, which seems increasingly likely after QPEC's recent policy change.

Québec - Significant progress made, potential huge trigger ahead
After more than five years of environmental studies and release of its 2030 Energy Policy earlier this year, the Government of Québec in June proposed a new hydrocarbon law that if approved will enable Questerre to develop its large Utica shale gas resources (around 800m boe net) in the region. The law is currently being debated and Questerre is optimistic that it can be approved before the end of 2016 with the necessary regulations to follow thereafter. This constitutes a large potential upside as we think the market currently is attaching a very limited value to the asset (potential of NDK 20-35/share).

Attractive bet on higher oil prices with attached Québec option
We reiterate our BUY recommendation and increase our Target Price to NDK 3.0 (old NDK 1.5) on QEC. The new target price is in our opinion well supported by

- Buy
- Hold
- Sell

Target price (CAD)	0.88
Share price (CAD)	0.21

Value	QEC/QEC 10
Shares	100
Shares fully diluted (m)	21.5
Market cap (CADm)	82
Net debt (CADm)	17
Minority interests (CADm)	0
Enterprise value 1hr (CADm)	78
Free float (%)	86

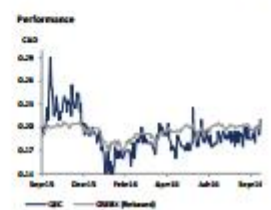
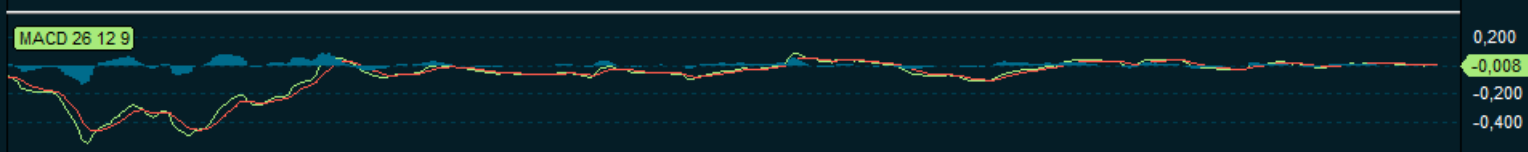

Chart Data

7,200
7,000
6,800
6,600
6,400
6,200
6,000
5,800
5,600
5,400
5,200
5,000
4,800
4,600
4,400
4,200
4,000
3,800
3,600
3,400
3,200
3,000
2,800
2,600
2,400
2,200
2,000
1,800
1,600
1,400
1,186
1,000

100,000
80,000
60,000
44,568
20,000

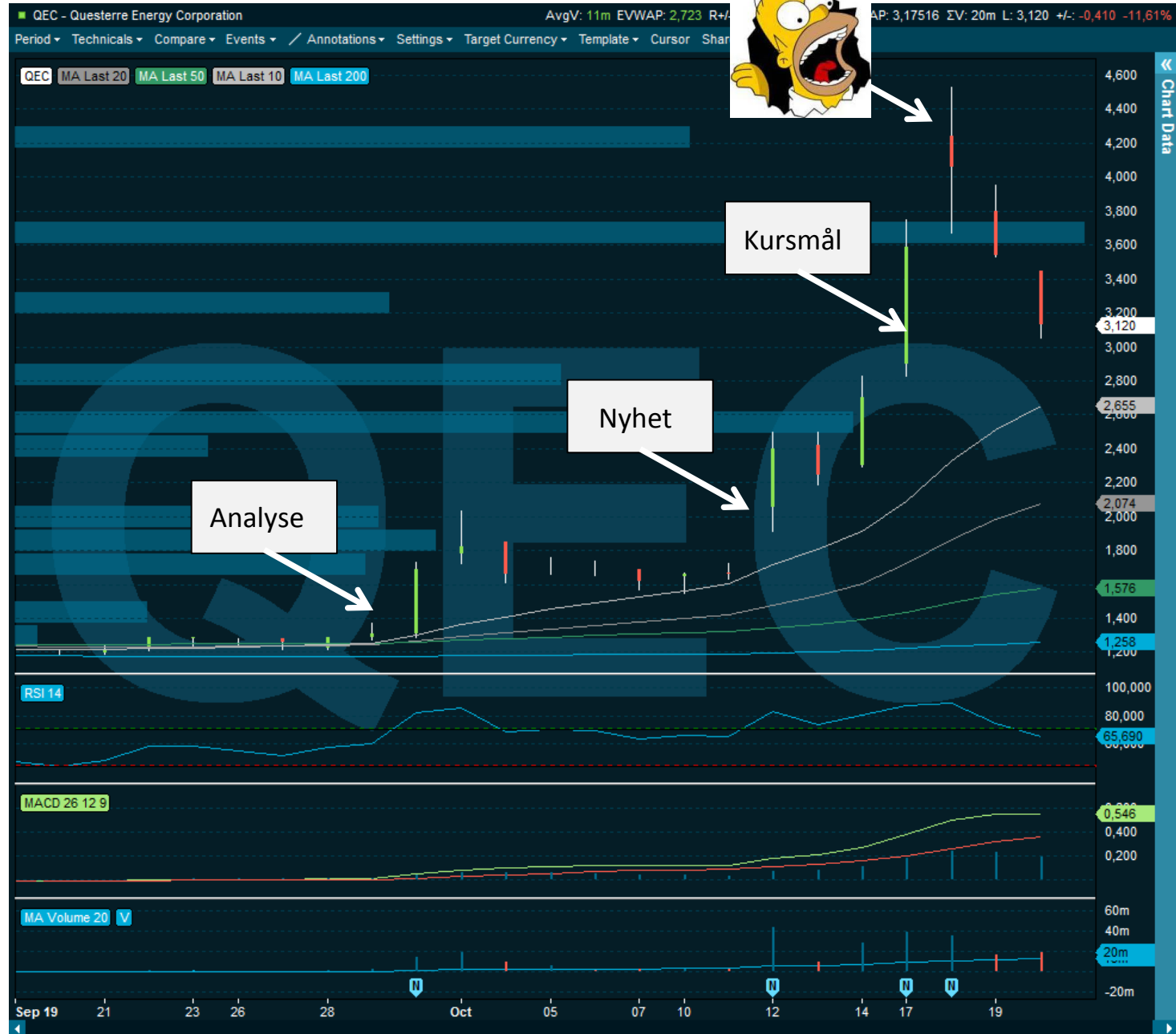

0,200
-0,200
-0,400

20m
10m
205k

2014 Sep Nov 2015 Mar May Jul Sep Nov 2016 Mar May Jul Sep

Trading handler om
hva du gjør
og **når** du gjør det

Verdsett muligheten til å kunne ombestemme seg

Fjellvettregel 8: Vend i tide, det er ingen skam å snu

Vær kompromissløs på risikokontroll

- ▶ Aldri risikere mer enn 2% av kapitalen på hver enkel «trade»
- ▶ Vær forsiktig med posisjoner som svinger i takt med hverandre
- ▶ Ikke sett deg selv i en situasjon der du kan tape alt
- ▶ Husk at procenter ned er verre enn procenter opp

Viktige punkter i Trading

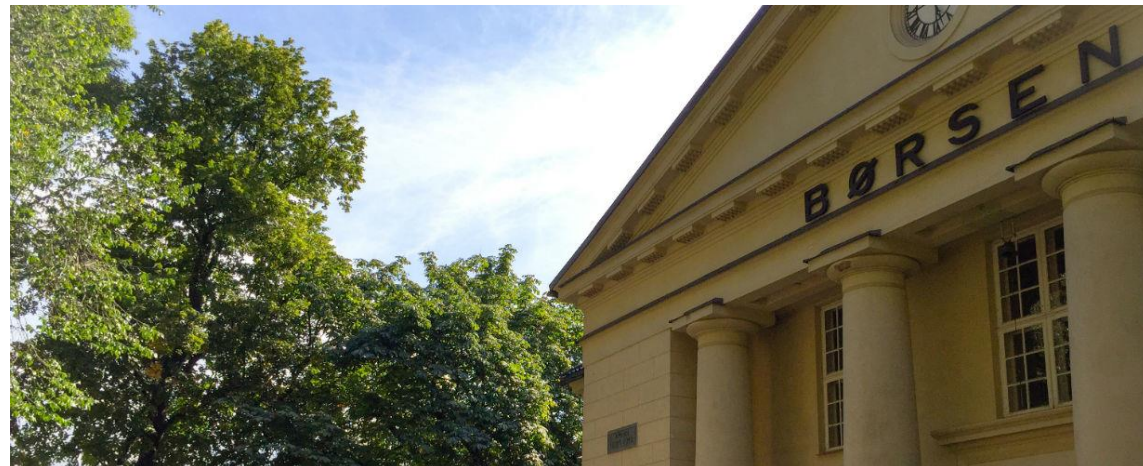
- ▶ Husk hva som er **målet**, og hva som er midlene
- ▶ Ha en god **prosess** for å velge hvilke situasjoner du går inn i
- ▶ Vær **fleksibel** - spill på hele orkesteret av muligheter
- ▶ Søk **asymmetri** i avkastning og risiko
- ▶ Vær bevisst ditt eget **handlingsmønster**, og risikotoleranse
- ▶ Fokuser på det du er **best på**, men vær samtidig søkende etter **nye metoder**.

Aksjeråd

Mitt beste aksjeråd:

Ta råd som **innspill** i din egen investeringsprosess

- ▶ Egen risikoprofil
- ▶ Øvrig portefølje
- ▶ Timing inn (og ut)
- ▶ Stop-loss

Paretoporteføljen

PARETOPORTEFØLJEN NÅ

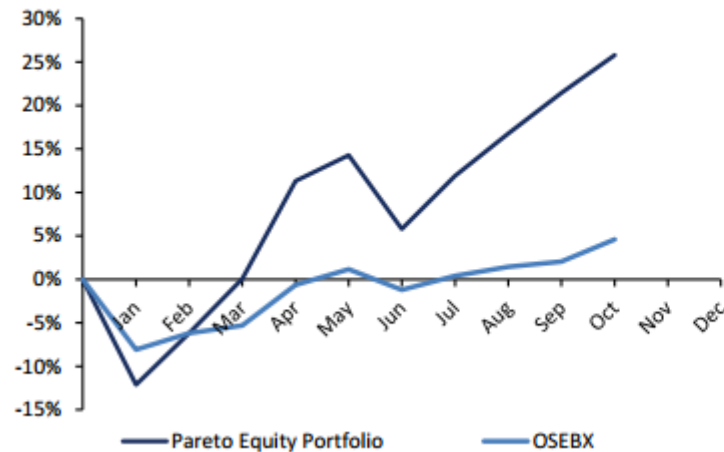
TICKER	TATT INN	VEKT %	SISTE MND. SLUTTKURS	KURS NÅ
AKERBP	01.10.2016	11,1	132,60	130,000
AKSO	01.09.2016	11,1	38,03	35,440
DNO	01.05.2016	11,1	7,08	6,870
GUGL	01.11.2016	11,1	30,10	29,700
HLNG	02.11.2015	11,1	86,50	85,250
LSG	01.04.2016	11,1	436,90	428,800
MHG	01.10.2016	11,1	149,90	144,000
NOD	01.11.2016	11,1	33,00	33,000
XXL	01.10.2016	11,1	103,50	102,500

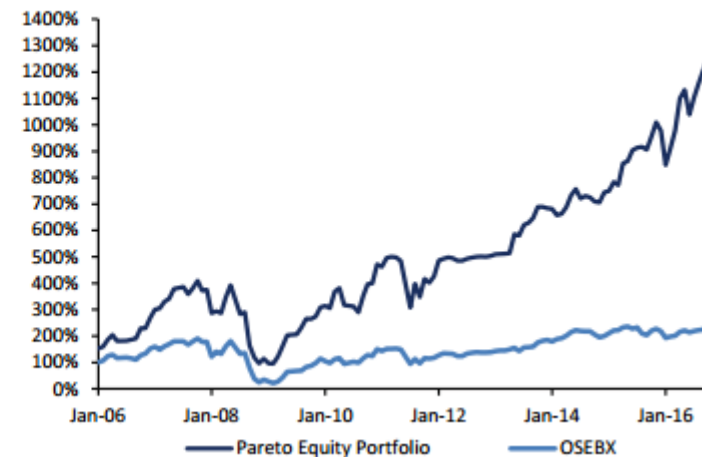
Tre nye aksjer i Paretoporteføljen

Paretoporteføljen steg 3,58% i oktober, mens OSEBX var opp...

Performance 2016 (YTD)

Performance 2004 – 2016 (YTD)

Tilgjengelig på Paretos nettsider www.paretosec.no

Tre interessante aksjer

- ▶ Aker BP – Oljeselskap med store vekstmuligheter og betydelig utbyttekapasitet. K – 160 (oppgradert 1. nov)
 - ▶ LSG – Bra selskap i sterk megatrend. K – 588 (oppgradert 24. okt)
 - ▶ NOD – Sterk posisjon innenfor microchips for trådløs kommunikasjon. Solgt ned på svak Q3 preget av oppstartskost og utsatte leveranser. Inn i Paretoporteføljen ved månedsskiftet. K – 42,6
-
- ▶ *Jokere: Kitron, AINMT, NEXT*
 - ▶ *Sterke aksjer med «Hold» anbefaling: ORK, GJF, NHY, SBO*

Takk for oss!